

Bivolaru a Moldovan proti Francii, rozsudek ze dne 25. 3. 2021 - Ke stanovení skutečného nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení při výkonu evropského zatýkacího rozkazu

Stěžovatel: Bivolaru a Moldovan

Žalovaný stát: Francie

Číslo stížnosti: 40324/16 a 12623/17

Datum: 25.03.2021

Článek Úmluvy: čl. 3

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: domněnka o rovnocenné ochraně, evropský zatýkací rozkaz, nelidské zacházení, právo na život a ochrana před špatným zacházením

Český právní řád: § 189 a násl., § 205 odst. 2 písm. l) a m) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních

Významnost: 1

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 1/2022

Bivolaru a Moldovan proti Francii, rozsudek ze dne 25. 3. 2021

Ke stanovení skutečného nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení při výkonu evropského zatýkacího rozkazu

Autorský komentář:

Evropský soud pro lidská práva (dále jako „Soud“) ve věcech Bivolaru a Moldovan proti Francii posuzoval výkon dvou evropských zatýkacích rozkazů (dále jako „EZR“) francouzskými soudy za účelem výkonu trestu odnětí svobody v Rumunsku. V rozsudku jsou tak spojeny dvě stížnosti, které se týkaly francouzských rozhodnutí, jimiž byl povolen výkon EZR vydaného rumunskými orgány vůči rumunským státním příslušníkům. Soud však ve vztahu ke stěžovatelům dospěl k rozdílným závěrům, neboť shledal porušení článku 3 Úmluvy u pana Moldovana, zatímco u pana Bivolaru rozhodl, že k porušení uvedeného článku nedošlo.

Soud v tomto případě navazuje na předcházející rozsudky ve věcech Pirozzi proti Belgii (rozsudek ze dne 17. 4. 2018, č. 21055/11) a Romeo Castaño proti Belgii (rozsudek ze dne 9. 7. 2019, č. 8351/17) a rozvíjí svou judikaturu ve vztahu k domněnce rovnocenné ochrany ve spojení s výkonem EZR. Podle domněnky rovnocenné ochrany stanovené ve věci Bosphorus (rozsudek velkého senátu ze dne 30. 6. 2005, č. 45036/98) se předpokládá, že státy, které jsou stranami Úmluvy, dodržují při uplatňování unijního práva své závazky vyplývající z Úmluvy. Uvedenou domněnku stanovil Soud s ohledem na skutečnost, že Evropská unie (dále jako „EU“) jako mezinárodní organizace poskytuje hmotněprávní záruky v oblasti ochrany základních práv podle Listiny základních práv EU, obecných zásad unijního práva a judikatury Soudního dvora EU. Domněnka rovnocenné ochrany je na rozdíl od předcházejících případů v předmětném rozsudku posouzena podrobněji a komplexně. Soud potvrzuje, že domněnka se v zásadě uplatní, pokud na základě mechanismu vzájemného uznávání není vnitrostátním soudům ponechán prostor pro uvážení. Vnitrostátní soudy tak mají právní závazek předpokládat, že jiný členský stát dostatečně dodržuje základní práva. Pokud se tato domněnka uplatní, bude Úmluva porušena pouze tehdy, pokud došlo ke zjevně nedostatečnému dodržování Úmluvy, což je nižší standard než „běžné“ porušení.

Podle Soudu je v případech týkajících se slučitelnosti výkonu EZR s článkem 3 Úmluvy jakýkoliv prostor pro vlastní úvahu justičního orgánu vykonávajícího státu v této oblasti omezen na posouzení skutkového stavu a musí být vykonáván v rámci prostoru striktně vymezeném judikaturou Soudního dvora EU. Platí tedy domněnka rovnocenné ochrany – zásada vzájemného uznávání však v tomto případě nesmí být uplatňována automaticky a mechanicky na úkor základních práv. Pokud je tedy před vnitrostátními soudy vznesena závažná a odůvodněná stížnost, že ochrana práv podle Úmluvy byla zjevně nedostatečná a že tento stav nelze napravit unijním právem, nemohou soudy upustit od přezkumu této stížnosti pouze z toho důvodu, že uplatňují unijní právo. V takovém případě musí unijní právo uplatňovat v souladu s Úmluvou. Tyto zásady se vztahují na všechny mechanismy vzájemného uznávání, nikoliv pouze na EZR.

Soud dále poukázal na sbližování judikatury obou evropských soudů, pokud jde o posuzování individuálního nebezpečí špatného zacházení, kterým mohou být osoby vystaveny v důsledku výkonu EZR. Současně zdůraznil rozdílnou metodiku uplatňovanou každým ze soudů – Soudní dvůr EU uplatňuje dvoustupňové posouzení, které vyžaduje prokázání systémových nebo celoplošných nedostatků ve vydávajícím státě, a až následně individuální nebezpečí vyplývající z těchto nedostatků. Soud se naopak bezprostředně zaměřuje na individuální nebezpečí, které dotčené osobě hrozí. Sbližování, na které poukázal Soud, se tedy týká individuálního testu, nikoliv příslušných metodik uplatňovaných evropskými soudy, které zůstávají odlišné. To ilustruje skutečnost, že Soud ve věci Moldovan shledal porušení článku 3 Úmluvy z důvodu, že francouzské soudy předaly stěžovatele navzdory tomu, že měly k dispozici dostatečné skutkové informace, které naznačovaly, že bude vystaven vážnému nebezpečí špatného zacházení z důvodu podmínek ve věznici, v níž bude po předání umístěn. Tyto skutkové okolnosti se týkaly pouze osobní situace pana Moldovana, nikoli systémových nebo celoplošných nedostatků.

Případ pana Bivolaru je poté zajímavý z důvodu jeho specifického postavení jako uprchlíka. Podle Soudu zde existovala otázka, která doposud nebyla zodpovězena, jelikož se jednalo o osobu, která byla členským státem uznána za uprchlíka podle Ženevské úmluvy a na kterou se vztahuje EZR vydaný orgány jejího státu původu, který přistoupil k EU po uznání postavení uprchlíka vyžádané osoby. Stěžovatel před Soudem namítal, že francouzské soudy měly položit Soudnímu dvoru EU předběžnou otázku, zda zásada nenavrácení představuje důvod pro nevykonání EZR. Podle francouzské vlády se nejednalo o závažnou otázku, jelikož Soudní dvůr EU již v předchozím případě (rozsudek ze dne 21. 10. 2010, I. B., C-306/09) rozhodl, že žádost o azyl ve vykonávajícím státě nepředstavuje důvod pro nevykonání EZR. Ve věci I. B. však vyžádaná osoba, která byla rovněž rumunským státním příslušníkem, proti níž bylo vedeno trestní řízení v Rumunsku, požádala o azyl v

Belgii až po datu vydání EZR

a její žádost byla zamítnuta. Soud proto rozlišil okolnosti obou případů a rozhodl, že otázkou ve věci Bivolaru se Soudní dvůr EU nikdy nezabýval. I když Soud nakonec domněnku rovnocenné ochrany vyvrátil a zkoumal, zda francouzské soudy řádně posoudily skutečnosti

a důkazy, které jim byly předloženy, neposuzoval otázku jako takovou, tj. zda status uprchlíka představuje důvod pro neprovedení výkonu trestu, a ta tedy zůstává nezodpovězena až do rozhodnutí Soudního dvora EU. Soud tak poukazuje na důležitost požádat Soudní dvůr EU

o rozhodnutí o předběžné otázce v případě pochybností o správném výkladu rámcového rozhodnutí, aby se tak zajistilo řádné fungování systému EZR.

Z pohledu české právní úpravy je rozsudek důležitý s ohledem na úpravu stanovenou v zákonu č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Ustanovení § 205 odst. 2 citovaného zákona totiž stanovuje jako důvod pro nepředání osoby situaci, kdy by takový postup znamenal porušení závazků vyplývajících pro Českou republiku z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách [písm. l)], nebo v situaci, kdy existuje důvodná obava, že by osoba, o jejíž předání jde, byla ve vyžadujícím státu vystavena pronásledování mj. z důvodu svého původu, rasy, náboženství, nebo pro své politické názory [písm. m)]. Výše uvedené objasnění otázek týkajících se domněnky rovnocenné ochrany v rámci výkonu EZR tak napomáhá soudům aplikovat stávající judikaturu obou evropských soudů, jejíž zjevnou snahou je propojit fungování mechanismu EZR a vzájemné důvěry mezi evropskými státy na straně jedné, a zajištění ochrany základních práv jejich občanů na straně druhé.

(Zpracoval JUDr. Petr Škvain, Ph.D., a Mgr. Ladislav Kováč, LL.M.)

SKUTKOVÝ STAV

Evropský soud pro lidská práva (dále jako „Soud“) se v projednávané věci zabýval stížnostmi dvou rumunských státních příslušníků – pana Moldovana a pana Bivolaru. V prvním případě týkajícím se pana Moldovana byl uvedený osobě v červnu 2015 uložen trest odnětí svobody pro trestné činy obchodování s lidmi, které spáchal v roce 2010 v Rumunsku a ve Francii. Pan Moldovan se po skončení řízení vrátil do Francie. Dne 29. 4. 2016 vydaly rumunské orgány na pana Moldovana evropský zatýkací rozkaz (dále jako „EZR“) za účelem výkonu výše uvedeného trestu. V červnu 2016 byl pan Moldovan zatčen a EZR mu byl doručen. Pan Moldovan při této příležitosti uvedl, že se svým předáním rumunským orgánům nesouhlasí. Tvrdil, že k jeho předání nemůže dojít, dokud vyšetřovací senát odvolacího soudu v Riomu nepožádá o dodatečné informace o podmínkách jeho uvěznění v Rumunsku. Uvedený senát následně požádal rumunské orgány o informace, které měly umožnit posouzení, zda existuje skutečné nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení. Vyšetřovací senát po přijetí jednotlivých informací rozhodl, že neexistuje žádná překážka, která by bránila předání pana Moldovana. Pan Moldovan posléze podal i kasační opravný prostředek, který byl dne 10. 8. 2016 odmítnut. Následně byl EZR vykonán předáním pana Moldovana rumunským orgánům.

Druhý případ se týká pana Bivolaru, proti kterému bylo v roce 2004 vedeno trestní řízení v Rumunsku. V roce 2005 odcestoval do Švédska, kde požádal o politický azyl, načež mu jako uprchlíkovi bylo v lednu 2006 uděleno povolení k trvalému pobytu. V červnu 2013 ho rumunský Nejvyšší soud odsoudil in absentia k trestu odnětí svobody na dobu šesti let z důvodu, že udržoval sexuální vztahy s nezletilou osobou. Dne 17. 6. 2013 vydal rumunský okresní soud v Sibiu EZR za účelem výkonu uvedeného trestu. V únoru 2016 byl pan Bivolaru zatčen v Paříži, když cestoval s pomocí falešných bulharských dokladů. V řízení před vyšetřovacím senátem odvolacího soudu v Paříži napadl výkon EZR. Tvrdil, že z důvodu, že mu ve Švédsku bylo přiznáno postavení uprchlíka, a z důvodu, že k jeho odsouzení v Rumunsku došlo z politických a náboženských důvodů, je vystaven nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení, což podle něj představovalo absolutní překážku k jeho předání. Vyšetřovací senát nařídil další šetření – švédské orgány poskytly podrobnější

informace, ve kterých mimo jiné upřesnily, že nezapočaly řízení vedoucí k odnětí postavení pana Bivolaru jako uprchlíka. Dne 8. 6. 2016 vyšetřovací senát nařídil předání pana Bivolaru rumunským soudním orgánům, přičemž uvedl, že rumunské orgány požádaly o předání stěžovatele za účelem výkonu trestu za běžný trestný čin a to, že by stěžovatel byl odsouzen z důvodu jeho politických názorů, se nepotvrdilo. Rovněž uvedl, že mu nepřínáleží určit, zda stěžovatel čelí skutečnému nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení ve vztahu k podmínkám jeho uvěznění v Rumunsku. Proti tomuto rozsudku podal pan Bivolaru kasační opravný prostředek. Kasační soud jej dne 12. 7. 2016 zamítl a rozhodl, že skutečnost, že panu Bivolaru bylo ve Švédsku přiznáno postavení uprchlíka, nevylučuje výkon EZR. Dne 22. 7. 2016 byl pan Bivolaru na základě EZR převezen do Rumunska, kde byl následně umístěn do vězení.

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

I. SPOJENÍ STÍŽNOSTÍ

63. S ohledem na podobnost otázek, které vyvstávají u obou stížností, je podle Soudu vhodné, aby je posoudil společně v rámci jednoho rozsudku.

II. K TVRZENÝM PORUŠENÍM ÚMLUVY

64. Stěžovatelé tvrdí, že jejich předáním rumunským orgánům v rámci výkonu EZR došlo k porušení článků 2 (pouze u pana Bivolaru) a 3 Úmluvy. Podle uvedených ustanovení:

Článek 2

„1. Právo každého na život je chráněno zákonem. Nikdo nesmí být úmyslně zbaven života kromě výkonu soudem uloženého trestu následujícího po uznání viny za spáchání trestného činu, pro který zákon ukládá tento trest. (...)“

Článek 3

„Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.“

A. K přijatelnosti

(...)

67. Soud poznamenává, že ačkoli se stěžovatel ve svém druhém důvodu kasačního opravného prostředku skutečně dovolával článku 2 Úmluvy ..., nijak netvrdil, že by ho výkon předmětného EZR vystavil nebezpečí ohrožení života. Ani první důvod kasačního opravného prostředku ... nerozvíjí, proč by jeho předáním rumunským orgánům došlo k ohrožení jeho života. Za těchto okolností se Soud domnívá, že stěžovatel nepodal kasační opravný prostředek podle článku 2 Úmluvy. Proto musí být stížnost odmítnuta z důvodu nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků.

68. Soud dále konstatuje, že námitky ve stížnostech pana Bivolaru a pana Moldovana podle článku 3 Úmluvy nebyly zjevně neopodstatněné ani nepřijatelné z jiného důvodu podle článku 35 Úmluvy, a proto je prohlašuje za přijatelné.

B. K věci samé

1. Tvrzení stran řízení

(...)

2. Hodnocení Soudu

a) Obecné zásady vztahující se na domněnku rovnocenné ochrany v právním řádu Evropské unie

96. Obecné zásady vztahující se na domněnku rovnocenné ochrany stanovené v rozsudku *Bosphorus Hava Yolları Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi* proti Irsku (rozsudek velkého senátu ze dne 30. 6. 2005, č. 45036/98), a dále rozvedené v rozsudcích *Michaud* proti Francii (rozsudek ze dne 6. 12. 2012, č. 12323/11) a *Avotiņš* proti Lotyšsku (rozsudek velkého senátu ze dne 23. 5. 2016, č. 17502/07) lze shrnout následovně.

97. Při uplatňování práva Evropské unie (dále jako „EU“) se na smluvní státy nadále vztahují závazky, které svobodně přijaly při přistoupení k Úmluvě. Tyto povinnosti je však třeba posuzovat s ohledem na domněnku rovnocenné ochrany. Opatření přijaté na základě mezinárodních závazků musí být považováno za oprávněné, pakliže daná mezinárodní organizace poskytuje ochranu lidských práv přinejmenším na úrovni, kterou lze považovat za rovnocennou, tj. nikoliv nutně identickou, ale „srovnatelnou“ s ochranou dle Úmluvy, přičemž se má za to, že stanovení takové „rovnocenné ochrany“ musí být přezkoumatelné s ohledem na jakékoli relevantní změny v ochraně základních práv. Pokud se má za to, že organizace poskytuje takovou rovnocennou ochranu, vzniká domněnka, že státy se neodchýlily od požadavků Úmluvy, jestliže pouze plnily povinnosti plynoucí ze svého členství v dané organizaci (viz výše citovaný rozsudek *Avotiņš*, bod 101).

98. Uplatnění domněnky rovnocenné ochrany v právním řádu EU předpokládá splnění dvou podmínek, a to že vnitrostátní orgány nemají k dispozici rozhodovací prostor a že došlo k využití plného potenciálu kontrolního mechanismu stanoveného v unijním právu. Tvrzené porušení práva chráněného Úmluvou tedy zaprvé musí vyplývat z mezinárodněprávního závazku žalovaného státu, při jehož provádění nemají vnitrostátní orgány možnost volného uvážení ani rozhodovací prostor. Zadruhé je nezbytné, aby byl plně využit potenciál kontrolního mechanismu základních práv podle unijního práva, který Soud uznal za mechanismus poskytující rovnocennou ochranu lidských práv jako mechanismus ochrany podle Úmluvy (tamtéž, bod 105).

99. Druhá podmínka pro uplatnění domněnky rovnocenné ochrany musí být použita bez nadměrného formalismu a s ohledem ke specifickým dotčeného mechanismu přezkumu. Není vhodné podmiňovat uplatnění této domněnky tím, že se vnitrostátní soud musí ve všech případech bez výjimky obrátit na Soudní dvůr EU, včetně případů, v nichž nevystává žádná skutečná a významná otázka týkající se ochrany základních práv unijním právem, nebo případů, ke kterým již Soudní dvůr EU poskytl přesný výklad použitelného unijního práva, který je slučitelný se základními právy (tamtéž, bod 109).

100. Zásady uvedené v rozsudcích citovaných výše v bodě 96 se vztahují na všechny mechanismy vzájemného uznávání podle unijního práva (tamtéž, bod 113). Z toho vyplývá, že pokud vnitrostátní orgány uplatňují unijní právo, aniž by měly prostor pro uvážení, platí domněnka rovnocenné ochrany. Je tomu tak i v případě, kdy mechanismy vzájemného uznávání ukládají soudci povinnost, aby předpokládal, že dodržování základních práv jiným členským státem je dostatečné (tamtéž, bod 115).

101. Uvedená domněnka však může být v konkrétním případě vyvrácena. Ačkoli Soud hodlá v duchu komplementarity zohlednit způsob fungování mechanismů vzájemného uznávání a zejména efektivitu, kterou by měly docílit, musí ověřit, zda zásada vzájemného uznávání není uplatňována automaticky a mechanicky na úkor základních práv (tamtéž, bod 116).

102. Pokud jsou v tomto duchu soudy států, které jsou zároveň smluvními stranami Úmluvy a členy EU, vyzývány k použití mechanismu vzájemného uznávání stanoveného unijním právem, jak je tomu i v případě výkonu EZR vydaného jiným evropským státem, musí tento mechanismus plně uplatnit,

pokud nelze ochranu práv podle Úmluvy považovat za zjevně nedostatečnou (tamtéž, bod 116).

103. Na druhou stranu, pokud je jim předložena závažná a odůvodněná stížnost, ve které se tvrdí, že ochrana práva zaručeného Úmluvou je zjevně nedostatečná a že právo EU tuto nedostatečnost neumožňuje napravit, nemohou se vzdát přezkumu této stížnosti pouze proto, že uplatňují unijní právo (tamtéž, bod 116). Přísluší jim, aby v tomto případě interpretovaly a uplatňovaly pravidla unijního práva v souladu s Úmluvou (rozsudek ze dne 17. 4. 2018, Pirozzi proti Belgii, č. 21055/11, bod 64).

b) Užití uvedených zásad v případech týkajících se EZR

104. Soud ve výše zmíněném rozsudku Pirozzi uvedl, že pokud neexistují důvody pro nevykonání EZR, je jeho výkon pro vykonávající justiční orgán závazný, což znamená, že domněnka rovnocenné ochrany se použije (body 66 a 71). Zdůraznil však, že vykonávající orgán ověřil, že výkonem EZR nedošlo v případě stěžovatele k zjevně nedostatečné ochraně jeho práv podle Úmluvy, když v této souvislosti připomněl, že systém EZR sám o sobě Úmluvu neporušuje:

„58. ... rámcové rozhodnutí o EZR je založeno na mechanismu vzájemného uznávání, který je sám o sobě založený na zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy EU ...

59. Soud si uvědomuje význam mechanismů vzájemného uznávání pro budování prostoru svobody, bezpečnosti a práva a vzájemné důvěry, kterou vyžadují. EZR, stanovený rámcovým rozhodnutím, je konkrétním vyjádřením této zásady vzájemného uznávání v oblasti, jejímž cílem je zajistit volný pohyb soudních rozhodnutí v trestních věcech v prostoru svobody, bezpečnosti a práva. EZR je zatýkáčím rozkazem vydaným na základě soudního rozhodnutí příslušného justičního orgánu členského státu EU s cílem zatknout a předat vyžádané osoby pro účely výkonu trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody soudním orgánem jiného členského státu.

60. Soud opakovaně potvrdil svůj závazek k mezinárodní a evropské spolupráci. Domnívá se, že vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva v Evropě a přijetí nezbytných prostředků k tomuto účelu je z pohledu Úmluvy zcela oprávněné (viz zejména rozsudek velkého senátu ze dne 23. 5. 2016, Avotiņš proti Lotyšsku, č. 17502/07, bod 113). Proto se domnívá, že systém EZR sám o sobě není v rozporu s Úmluvou.“

105. Soud ve svém předcházejícím rozsudku Romeo Castaño (rozsudek ze dne 9. 7. 2019, č. 8351/17) rozhodl, že odmítnutí vykonat EZR z důvodu, že by předáním mohlo dojít k porušení základních práv vyžádané osoby, může být v rozporu s procesní povinností spolupráce podle článku 2 Úmluvy, pokud není založeno na dostatečném skutkovém základě. Soud připomněl zásady stanovené ve své judikatuře, podle kterých by mechanismus vzájemného uznávání v souvislosti s výkonem EZR členským státem EU neměl být uplatňován automaticky a mechanicky na úkor základních práv. Rozhodl, že nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení s osobou, o jejíž předání se žádá, může představovat legitimní důvod pro odmítnutí výkonu EZR za předpokladu, že pro shledání existence takového nebezpečí existuje dostatečný skutkový základ (body 82-91).

106. Pokud jde o posouzení konkrétního případu nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení v důsledku podmínek věznění dotčené osoby v rámci EZR ve vystavujícím státě, Soud uvedl, že je na vykonávajícím justičním orgánu, aby provedl aktualizované a podrobné posouzení situace spočívající v určení, zda existuje skutečné a konkrétní nebezpečí porušení práv chráněných Úmluvou (tamtéž, bod 86).

c) Obecné zásady k dohledu Soudu nad dodržováním článku 3 Úmluvy v případě návratu

stěžovatele do země jeho původu

107. Z judikatury Soudu vyplývá, že státy mají povinnost nevydat osobu do země, která žádá o její vydání, pokud existují závažné důvody domnívat se, že by dotyčné osobě v případě vydání do cílové země hrozilo skutečné nebezpečí, že bude vystavena zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy (rozsudek ze dne 7. 7. 1989, Soering proti Spojenému království, č. 14038/88, bod 88, a výše uvedený rozsudek ze dne 9. 7. 2019, Romeo Castaño, č. 8351/17, bod 92), a tedy zajistit, aby takové nebezpečí neexistovalo (tamtéž).

108. V této souvislosti je rovněž účelné odkázat na obecné zásady použitelné v případě vyhoštění, i když se jedná o odlišný kontext, jak jsou shrnuty v rozsudku F. G. proti Švédsku (rozsudek velkého senátu ze dne 23. 3. 2016, č. 43611/11, body 111–127) a rozsudku J. K. a ostatní proti Švédsku (rozsudek velkého senátu ze dne 23. 8. 2016, č. 59166/12, bod 91).

109. Soud zejména připomíná, že je v zásadě na stěžovateli, aby předložil důkazy, které nasvědčují tomu, že existují závažné důvody domnívat se, že by v případě provedení napadeného opatření byl vystaven skutečnému nebezpečí zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy. Pokud jsou takové důkazy předloženy, je na vládě, aby tato podezření rozptýlila (tamtéž, bod 91; rozsudek ze dne 14. 2. 2017, Allanazarova proti Rusku, č. 46721/15, bod 7; rozsudek ze dne 29. 4. 2019, A. M. proti Francii, č. 12148/18, body 118 a 119).

d) Užití uvedených zásad ve věci Moldovan

110. Rozhodnutí o předání stěžovatele orgánům státu, který vydal EZR, bylo přijato navzdory stěžovatelovu tvrzení, že výkon EZR by jej vystavil skutečnému nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení z důvodu budoucích podmínek jeho věznění v Rumunsku. Soudu v tomto ohledu nepřísluší rozhodovat, zda Rumunsko plní své závazky vyplývající z Úmluvy. Jeho kontrola se týká pouze rozhodnutí francouzských soudních orgánů vykonat EZR, který se vztahoval na stěžovatele, přestože před nimi namítal, že by jej jeho výkon vystavil zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy. Vzhledem k tomu, že důkazy, které stěžovatel předložil na podporu svých tvrzení, pocházejí z rozsudků Soudu týkajících se podmínek věznění v Rumunsku, je vhodné uvést stručný přehled příslušné judikatury. Před posouzením opodstatněnosti stížnosti pro porušení článku 3 Úmluvy je třeba určit, zda se za okolností tohoto případu uplatnila domněnka rovnocenné ochrany.

i. K judikatuře Soudu, které se stěžovatel dovolává, aby prokázal existenci nebezpečí, že bude uvězněn za podmínek v rozporu s článkem 3 Úmluvy

111. Před vyšetřovacím senátem se stěžovatel nejprve dovolával čtyř rozsudků vydaných v roce 2014 ..., v nichž bylo konstatováno porušení článku 3 Úmluvy z důvodu nedůstojných podmínek věznění, kterým byli stěžovatelé vystaveni v několika rumunských vězeňských zařízeních, včetně věznice Rahova v Bukurešti, a to z důvodu jejich přeplněnosti, chybějícího topení, teplé vody a hygieny. Tyto rozsudky odkazují na zásadní rozsudek Iacov Stanciu proti Rumunsku (rozsudek ze dne 24. 7. 2012, č. 35972/05), v němž Soud z pohledu článku 46 Úmluvy shledal opakovaná porušení Úmluvy zejména z důvodu přeplněnosti, nedostatku hygieny a nedostatečné lékařské péče ve věznici Gherla (bod 195). Následně stěžovatel odkázal na rozsudek Axinte (rozsudek ze dne 22. 4. 2014, Axinte proti Rumunsku, č. 24044/12), který se mimo jiné rovněž týkal podmínek věznění ve věznici Gherla. Soud v tomto rozsudku uvedl, že stěžovatel z důvodu značné přeplněnosti věznice prožíval utrpení, když měl k dispozici méně než 3 m² individuálního prostoru, a někdy méně než 2 m² ... Připomněl také, že „již v mnoha případech dospěl k závěru, že došlo k porušení článku 3 Úmluvy zejména z důvodu nedostatečného individuálního prostoru, nedostatečné hygieny nebo nedostatečného větrání či osvětlení ve věznici Gherla (rozsudek ze dne 7. 12. 2010, Porumb proti Rumunsku, č. 19832/04, bod 72; a rozsudek ze dne 17. 7. 2012, Radu Pop proti Rumunsku, č. 14337/04, bod 96)“ (bod 49).

ii. K uplatnění domněnky rovnocenné ochrany

112. Soud musí ověřit, zda jsou za okolností projednávaného případu splněny podmínky pro uplatnění domněnky rovnocenné ochrany uvedené v bodech 98 a 99 výše.

113. Pokud jde o první podmínku, Soud připomíná, že právní povinnost vykonávajícího justičního orgánu EZR vyplývá z příslušných ustanovení rámcového rozhodnutí, jak je vykládá Soudní dvůr EU od rozsudku ve věci Aranyosi a Căldăraru (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 16. 4. 2016, Aranyosi, C-404/15, a Căldăraru, C-659/15 PPU). Podle judikatury Soudního dvora EU byl vykonávající justiční orgán za výjimečných okolností oprávněn odchýlit se od zásad vzájemné důvěry a vzájemného uznávání mezi členskými státy tím, že odloží nebo případně odmítne vykonat EZR. Pokud byl EZR napaden z důvodu, že stěžovatel byl v Rumunsku vystaven nebezpečí věznění za podmínky, které jsou v rozporu s článkem 4 Listiny základních práv, bylo na vykonávajícím justičním orgánu, aby posoudil existenci systémových nedostatků ve vystavujícím členském státě, které stěžovatel namítal, a poté případně provedl konkrétní a přesné posouzení individuálního nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení, kterému by byl stěžovatel v případě předání vystaven.

114. Pokud jde o kvalifikaci skutečného individualizovaného nebezpečí, Soud poukazuje na sblížení mezi požadavky stanovenými Soudním dvorem EU, který vyžaduje, aby vykonávající justiční orgán provedl dvoufázový přezkum zahrnující posouzení existence systémových nebo celoplošných nedostatků ve vystavujícím státě a následné posouzení uskutečněné konkrétním a přesným způsobem, zda existují vážné a prokazatelné důvody domnívat se, že v důsledku podmínek, v jakých má být dotyčná osoba ve vystavujícím státě vězněna, jí hrozí skutečné nebezpečí, že bude vystavena zacházení, které je v rozporu s článkem 4 Listiny základních práv, a požadavky, které vyplývají z jeho vlastní judikatury, která ukládá vnitrostátním orgánům povinnost konkrétním způsobem ověřit, zda existuje skutečné a individualizované nebezpečí, že tato osoba bude za stejných okolností vystavena zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy (bod 106 výše). Z toho vyplývá, že vyšetřovací senát měl odmítnout vykonat EZR, pokud po výše popsaném přezkumu usoudil, že existují závažné a prokazatelné důvody domnívat se, že v případě předání stěžovatele existuje v důsledku vězeňských podmínek skutečné nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení. Pravomoc soudního orgánu posuzovat skutkové okolnosti a právní důsledky, které s nimi mají být spojeny, se však vykonává v rámci, který je striktně vymezen judikaturou Soudního dvora EU a za účelem zajištění splnění právní povinnosti plně v souladu s unijním právem, konkrétně s článkem 4 Listiny základních práv, který poskytuje ochranu rovnocennou ochraně poskytované článkem 3 Úmluvy. Za těchto okolností nelze mít za to, že vykonávající justiční orgán má pro zajištění nebo odmítnutí výkonu EZR autonomní rozhodovací prostor, který by znamenal neuplatnění domněnky rovnocenné ochrany (výše uvedený rozsudek Avotiņš, bod 107).

115. Soud ve vztahu k druhé podmínce uplatnění domněnky konstatuje, že s ohledem na výše uvedenou judikaturu Soudního dvora EU ... neexistují žádné závažné obtíže týkající se výkladu rámcového rozhodnutí a otázky jeho slučitelnosti se základními právy, které by vyžadovaly předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU. Druhou podmínku pro uplatnění domněnky rovnocenné ochrany je proto třeba považovat za splněnou.

116. S ohledem na výše uvedené se Soud domnívá, že v projednávaném případě lze uplatnit domněnku rovnocenné ochrany. Jeho úkol se proto omezuje na zjištění, zda ochrana práv zaručených Úmluvou není v projednávaném případě zjevně nedostatečná, což by mohlo uvedenou domněnku vyvrátit, a v takovém případě by respektování Úmluvy jako „ústavního nástroje evropského veřejného pořádku“ v oblasti lidských práv převážilo nad zájmem mezinárodní spolupráce (viz výše Bosphorus, bod 156, a Michaud, bod 103).

iii. K tvrzení, že ochrana práv zaručených Úmluvou byla zjevně nedostatečná

117. Soud připomíná, že ve výše uvedeném rozsudku Romeo Castaño uznal, že z hlediska Úmluvy je legitimním důvodem pro odmítnutí výkonu EZR existence skutečného nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení s osobou, o jejíž předání se žádá, z důvodu podmínek věznění, které jsou posouzeny na základě dostatečných skutkových okolností ve vystavujícím státě, a tedy pro odmítnutí spolupráce s tímto státě. Soud nevidí důvod odchýlit se od přístupu, který měl v rozsudku Romeo Castaño (body 82–91) a který je připomenut v bodech 105 a 106 výše.

118. Soud musí nyní posoudit, zda ochrana základních práv poskytovaná vykonávajícím justičním orgánem není v tomto případě zjevně nedostatečná, což by mohlo vyvrátit domněnku rovnocenné ochrany. Přitom stanoví, zda měl vykonávající justiční orgán dostatečně pevný skutkový základ pro závěr, že výkon EZR by vedl ke konkrétnímu a individuálnímu nebezpečí, že stěžovatel bude vystaven zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy z důvodu podmínek jeho věznění v Rumunsku.

119. Soud zaprvé konstatuje, že stěžovatel před vnitrostátními soudy předložil důkazy o systémových nebo celoplošných nedostatecích ve vězeňských zařízeních vystavujícího státu. Poukazuje na závažnost a přesnost důkazů, které předložil na podporu svých tvrzení před vyšetřovacím senátem a poté před kasačním soudem ... a které opakovaně a shodně poukazovaly na nedostatky rumunského vězeňského systému a zejména na charakteristiky věznice Gherla, ve které ho rumunské orgány zamýšlely uvěznit.

120. Soud dále poukazuje na pečlivost, s jakou vnitrostátní soudce využil možnosti, kterou mu poskytuje článek 695–33 trestního řádu, když si od rumunských orgánů vyžádal dodatečné informace. S ohledem na důkazy předložené stěžovatelem si od příslušných orgánů tohoto státu vyžádal doplňující informace o konkrétních podmínkách jeho věznění, aby mohl posoudit reálnost nebezpečí, že bude v případě návratu vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení.

121. S ohledem na údaje, které mu byly poskytnuty v rámci této výměny informací, měl vykonávající justiční orgán za to, že výkon předmětného EZR ve vztahu ke stěžovateli nepředstavuje nebezpečí porušení článku 3 Úmluvy. S ohledem na stejné faktory se Soud domnívá, že uvedený orgán měl dostatečný skutkový základ posoudit, zda takové nebezpečí existovalo.

122. Soud se zaprvé domnívá, že informace poskytnuté vystavujícím státě nebyly dostatečně porovnány s jeho judikaturou, zejména pokud jde o situaci ve věznici Gherla, která byla uváděna jako věznice, v níž měl být stěžovatel umístěn. Ve výše uvedeném rozsudku Axinte (viz bod 111 výše), kterého se stěžovatel dovolával před vykonávajícím justičním orgánem, se uvádí, že daná věznice byla zcela přeplněná a že v takové situaci je nedostatek osobního prostoru ústředním faktorem, který je třeba zohlednit při posuzování, zda je daná situace neslučitelná s článkem 3 Úmluvy. Soud uvádí, že tento aspekt budoucích podmínek věznění stěžovatele nebyl zohledněn se vši vážností, neboť vyšetřovací senát vzal v úvahu perspektivu „minimálního prostoru o rozloze 2 až 3 m²“ ..., zatímco rumunské orgány uvedly, že stěžovatel bude mít ve věznici Gherla „prostor o rozloze mezi 2 až 3 m²“ ... Dále bylo uvedeno, že plocha vyhrazená pro hygienické zařízení je zahrnuta do plochy tohoto osobního prostoru. Soud konečně podotýká, že z dalších rozsudků, na které se stěžovatel odvolává ..., vyplývá, že podmínky věznění ve věznici Rahova, která byla uváděna jako zařízení, v němž měl být stěžovatel po svém příjezdu do Rumunska umístěn do karantény, neposkytovaly osobám zde umístěným dostatečný osobní prostor (viz Voicu, citovaný výše, bod 51, a Constantin Aurelian Burlacu, citovaný výše, bod 27).

123. Soud připomíná, že podle jeho judikatury minimálním standardem použitelným s ohledem na požadavky článku 3 Úmluvy je podlahová plocha 3 m² na jednu osobu umístěnou v hromadné cele (pro potvrzení tohoto standardu viz rozsudek velkého senátu ze dne 20. 10. 2016, Muršić proti Chorvatsku, č. 7334/13, bod 137). Soud se s ohledem na všechny důkazy, které mu byly předloženy, a zejména ty, které poskytly rumunské orgány na základě jeho žádosti, domnívá, že vykonávající

justiční orgán měl k dispozici informace týkající se osobního prostoru, který by byl vyhrazen pro stěžovatele, což zakládá silnou domněnku porušení článku 3 Úmluvy.

124. Soud zadruhé uvádí, že závazky rumunských orgánů týkající se dalších aspektů podmínek věznění ve věznici Gherla, jako je svoboda pohybu a aktivity mimo celu, které by umožnily vyloučit existenci skutečného nebezpečí, že došlo k porušení článku 3 (tamtéž, body 135 a 138), byly popsány stereotypně a vykonávající justiční orgán je při posouzení uvedeného nebezpečí nezohlednil.

125. Soud se zatřetí domnívá, že ačkoli rumunské orgány nevyloučily možnost, že stěžovatel může být umístěn i do jiné věznice než věznice Gherla, opatření přijaté v tomto ohledu vykonávajícím justičním orgánem, totiž doporučení, aby byl stěžovatel vězněn v zařízení, které poskytuje identické, ne-li lepší podmínky, není dostatečné na to, aby odstranilo skutečné nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení, neboť to jednak neumožnilo posoudit uvedené nebezpečí ve vztahu ke konkrétnímu zařízení, a jednak z důkazů, které měl k dispozici o existenci systémových nedostatků ve vězeňském systému vystavujícího státu vyplývalo, že značný počet věznic neposkytoval vězeňské podmínky v souladu se standardy stanovenými Soudem.

126. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti se Soud domnívá, že vykonávající justiční orgán měl dostatečně pevný skutkový základ, odvozený zejména z jeho vlastní judikatury ..., aby stanovil existenci skutečného nebezpečí, že stěžovatel bude v důsledku podmínek jeho věznění v Rumunsku vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení, a nemohl se proto spoléhat pouze na prohlášení rumunských orgánů ... Dospěl k závěru, že za konkrétních okolností případu byla ochrana základních práv zjevně nedostatečná, což vyvrací domněnku rovnocenné ochrany. Proto podle něj došlo k porušení článku 3 Úmluvy.

e) Užití uvedených zásad ve věci Bivolaru

127. Stížnost na poli článku 3 Úmluvy má dvě části, z nichž jedna se týká důsledků stěžovatelova postavení uprchlíka a druhá podmínek věznění v Rumunsku.

i. K tvrzenému porušení článku 3 Úmluvy z důvodu stěžovatelova postavení uprchlíka

128. Předtím, než bude rozhodnuto o uplatnění domněnky rovnocenné ochrany a tvrzeném porušení článku 3 Úmluvy, se jeví jako nezbytné stručně připomenout výše uvedený rozsudek Amarandei a ostatní, kterého se stěžovatel před vyšetřovacím senátem dovolával, aby prokázal, že v případě výkonu EZR by mu jako rumunskému politickému odpůrci hrozilo nelidské a ponižující zacházení.

α) K rozsudku Amarandei a ostatní proti Rumunsku, kterého se stěžovatel dovolával před vyšetřovacím senátem

129. Stížnost podali členové, resp. sympatizanti hnutí MISA (fr. *Mouvement pour l'intégration spirituelle dans l'absolu*, pozn. překl.), založeného jedním ze stěžovatelů v roce 1990, a týkala se policejní operace, které byli vystaveni v roce 2004 za účelem zabavení počítačového softwaru, který podle státního zastupitelství sloužil k výrobě a šíření pornografických snímků na internetu. Soud připomíná svůj závěr, že vzhledem ke způsobu, jakým příslušníci ozbrojených sil obsadili budovy, které byly cílem prohlídek, a vzhledem k následnému svévolnému věznění stěžovatelů došlo uvedenou operací a následným zatčením k porušení článků 3 a 5 Úmluvy. Rovněž rozhodl, že z důvodu zjištěných nedostatků při domovní a osobní prohlídce, zajištění majetku a šíření informací o policejních úkonech v tisku došlo k porušení článku 8 Úmluvy. Nakonec prohlásil za nepřijatelnou stížnost stěžovatelů podle článku 9 Úmluvy ve spojení s článkem 14 Úmluvy týkající se jejich tvrzení o diskriminaci na základě jejich členství v organizaci MISA v jejich právu projevat své přesvědčení, a to následovně:

„243. V projednávaném případě Soud uvádí, že rumunská zpravodajská služba sledovala činnost MISA od jejího vzniku v roce 1990. Důvody uvedeného sledování sice částečně souvisely s vyjadřováním názorů, které byly považovány za odporující vnější politice státu, z dokumentů obsažených ve spise je nicméně zřejmé, že policejní operace ze dne 18. 3. 2004 následovala poté, co existovaly indicie o páchání trestné činnosti v některých budovách MISA.

244. Soud se proto domnívá, že neexistují žádné závažné, konkrétní a shodující se důkazy, které by podporovaly závěr, že zahájení řízení proti G. B. a dalším členům MISA a povolení prohlídky zmíněných budov mělo za cíl diskriminovat, čímž by došlo k zásahu do svobody stěžovatelů projevit své přesvědčení.

245. Soud dále zdůrazňuje, že tvrzení týkající se postupu představitelů donucovacích orgánů během policejní operace z 18. 3. 2004 byla podrobena přezkumu na poli článku 3 Úmluvy.

246. Pokud jde o výroky, kterými se údajně negativně hodnotila činnost hnutí MISA, Soud poznamenává, že výroky, které namítají stěžovatelé, nepronesly soudní orgány dohlížející na průběh vyšetřování, ale různí politici. Soud se domnívá, že tyto výroky je třeba vnímat v kontextu případu, který ve veřejném mínění vyvolal velký rozruch. Soud se domnívá, že předmětné výroky, jak vyplývají z článků v tisku, které poskytli stěžovatelé, nemohou prokázat existenci očerňovací kampaně a pronásledování organizované některými politiky proti hnutí MISA a jejím členům.

247. Konečně, pokud jde o ohlas, který měl případ v tisku, Soud se domnívá, že v demokratické společnosti je nevyhnutelné, aby se novináři někdy vyjadřovali k citlivým případům ostře.“

β) K užití domněnky rovnocenné ochrany

130. Pokud jde o druhou podmínku pro uplatnění domněnky rovnocenné ochrany podle unijního práva, Soud připomíná svůj závěr, podle kterého kontrolní mechanismus stanovený v unijním právu jako celek poskytuje ochranu rovnocennou ochraně poskytované Úmluvou (viz výše uvedený rozsudek Bosphorus, body 160-164).

131. Pokud jde o projednávanou věc, Soud konstatuje, že kasační soud zamítl návrh stěžovatele, aby předložil Soudnímu dvoru EU žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ohledně důsledků, které má pro výkon EZR přiznání postavení uprchlíka členským státem státnímu příslušníkovi třetí země, která se následně rovněž stala členským státem. Jedná se o skutečnou a závažnou otázku ochrany základních práv unijním právem a jeho vztahu k ochraně poskytované Ženevskou úmluvou z roku 1951, o které Soudní dvůr EU dosud nerozhodoval. Vládou uváděný rozsudek I. B., v němž Soudní dvůr EU rozhodl, že skutečnost, že osoba, již se EZR týká, požádala ve vykonávajícím státě o přiznání postavení uprchlíka, nepředstavuje důvod pro nevykonání EZR, se týká jiné otázky. Za těchto okolností se Soud domnívá, že nepředložením věci Soudnímu dvoru EU kasační soud rozhodl bez toho, aby příslušný mezinárodní mechanismus kontroly dodržování základních práv, který je v zásadě rovnocenný mechanismu podle Úmluvy, mohl rozvinout veškerý svůj potenciál. Vzhledem k této volbě a významu dotčených otázek se neuplatní domněnka rovnocenné ochrany (viz výše Michaud, body 115, a Avotiņš, bod 111), aniž by bylo nutné rozhodovat o první podmínce.

132. Soudu proto přísluší, aby s ohledem na důsledky, které má stěžovatelovo postavení uprchlíka, rozhodl, zda jeho předání rumunským orgánům v rámci výkonu předmětného EZR je či není v rozporu s článkem 3 Úmluvy.

γ) K otázce, zda předání stěžovatele bylo v rozporu s článkem 3 Úmluvy

133. Je na Soudu, aby přezkoumal, jak vykonávající justiční orgán postupoval, aby zjistil, zda existovalo skutečné nebezpečí, že v případě výkonu EZR bude stěžovatel vystaven pronásledování z

důvodu svého politického a náboženského přesvědčení, které by představovalo nelidské a ponižující zacházení. Svou pozornost zaměří ke stanovení, zda měl vykonávající justiční orgán dostatečně pevný skutkový základ pro závěr, že výkon EZR by vedl ke konkrétnímu a individuálnímu nebezpečí, že stěžovatel bude vystaven zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy, a aby z tohoto důvodu odmítl EZR vykonat.

134. Soud uvádí, že stěžovatel se před vnitrostátními soudy opíral především o svoje postavení uprchlíka podle Ženevské úmluvy a o pravidlo nenavrácení podle jejího článku 33, aby prokázal existenci skutečného nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení v případě výkonu EZR. Vyšetřovací senát a kasační soud měli za to, že stěžovatelovo postavení uprchlíka nemělo za následek, že by museli odmítnout vykonat předmětný EZR.

135. Zprvce, Soudu vzhledem k jeho poslání nepřísluší rozhodovat o vztahu mezi ochranou uprchlíků podle Ženevské úmluvy a pravidly unijního práva, konkrétně rámcového rozhodnutí. Jeho přezkum se omezuje na posouzení, zda za projednávaných okolností vedl výkon EZR týkající se pana Bivolaru k porušení článku 3 Úmluvy (*mutatis mutandis* rozsudek ze dne 17. 4. 2018, Paci proti Belgii, č. 45597/09, bod 73). Soud zadruhé připomíná, že pokud jde o důsledky, které by měl přisoudit postavení uprchlíka, Úmluva ani její protokoly nechrání právo na azyl jako takové. Ochrana, kterou poskytují, je omezena na práva v nich zakotvená, mezi něž patří zejména práva zaručená článkem 3 Úmluvy. Uvedené ustanovení zakazuje předání jakéhokoli cizince nacházejícího se v jurisdikci smluvního státu ve smyslu článku 1 Úmluvy do státu, kde by mu mohlo hrozit skutečné nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo dokonce mučení: v tomto ohledu zahrnuje zákaz navrácení ve smyslu Ženevské úmluvy (rozsudek velkého senátu ze dne 13. 2. 2020, N. D. a N. T. proti Španělsku, č. 8675/15 a 8697/15, bod 188). Soud rovněž připomíná, že mu nepřísluší posuzovat, zda rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka přijaté orgány smluvního státu Ženevské úmluvy musí být vykládáno tak, že dotyčné osobě přiznává stejné postavení ve všech ostatních smluvních státech této úmluvy (rozsudek ze dne 25. 3. 2014, M. G. proti Bulharsku, č. 59297/12, bod 88).

136. Pokud jde o přezkum souladu s článkem 3 Úmluvy za okolností projednávaného případu, Soud uvádí, že rámcové rozhodnutí o EZR nestanoví důvod pro nevykonání na základě toho, že osoba, o jejíž předání se jedná, má postavení uprchlíka. Poukazuje však na to, že přiznání postavení uprchlíka stěžovateli švédskými orgány ukazuje, že v době, kdy mu bylo toto postavení přiznáno, existovaly podle těchto orgánů dostatečné důkazy o tom, že mu v zemi původu hrozí pronásledování (*mutatis mutandis* výše uvedený rozsudek M. G., bod 88). Uvedený aspekt musí Soud zohlednit zejména při zkoumání existence skutečného nebezpečí, že stěžovatel bude v případě předání podroben zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy (tamtéž). Toto posouzení musí být provedeno s ohledem na situaci stěžovatele v době, kdy vykonávající justiční orgán přijal rozhodnutí, a s přihlédnutím k obecné úpravě EZR.

137. Pokud jde o kontrolu prováděnou vykonávajícím justičním orgánem, Soud se domnívá, že tento orgán považoval postavení stěžovatele jako uprchlíka za aspekt, který musel obzvláště zohlednit a sladit se zásadou vzájemné důvěry, ale *de plano* nepředstavoval odchylku od této zásady, která by sama o sobě odůvodňovala odmítnutí vykonat EZR předáním stěžovatele orgánům země jeho původu. Soud se domnívá, že takový postoj sám o sobě neporušuje článek 3 Úmluvy za předpokladu, že vykonávající justiční orgány v době přijetí svého rozhodnutí posoudí, zda by byl stěžovatel v případě předání vystaven nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení. Podotýká, že vykonávající justiční orgány provedly takovou kontrolu posouzením, zda za okolností projednávaného případu v době přijetí jejich rozhodnutí osobní situace stěžovatele, kromě postavení uprchlíka, nevyklučuje jeho předání rumunským orgánům (viz *mutatis mutandis* rozsudek ze dne 10. 12. 2020, Shiksaitov proti Slovensku, č. 56751/16 a 33762/17, body 70 a 71).

138. Mezi vyšetřovacím senátem a švédskými orgány došlo k výměně informací, v rámci které vyšetřovací senát požádal o objasnění postavení stěžovatele jako uprchlíka. Dotazoval se zejména na důsledky, které uvedené orgány vyvodily či nevyvodily ze vstupu Rumunska do EU rok po přiznání tohoto postavení. Požádal rovněž o aktuální informace týkající se stěžovatele a o informaci, zda se plánuje odnětí jeho postavení poté, co došlo k jeho příjezdu do Francie pod falešnou identitou. Švédské orgány odpověděly, že mají v úmyslu zachovat stěžovatelovo postavení uprchlíka, aniž by se však vyjádřily k přetrvávajícímu nebezpečí pronásledování v zemi původu deset let poté, co mu bylo toto postavení přiznáno.

139. Soud dále poznamenává, že v souladu s ustanoveními francouzského trestního řádu ... vykonávající soudní orgány ověřily, že žádost o výkon EZR nebyla podána s diskriminujícím cílem, zejména kvůli politickým názorům stěžovatele. Ujistily se, že žádost o předání stěžovatele byla založena pouze na výkonu trestu, který mu byl uložen za běžný trestný čin. Posuzovaly zejména existenci nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení v důsledku jeho odsouzení za trestný čin ve světle odůvodnění výše uvedeného rozsudku Aramandei a ostatní, ve kterém se ho stěžovatel dovolával jako hlavního důkazu o pronásledování členů MISA. S ohledem na tyto důvody a po připomenutí minulosti stěžovatele v Rumunsku měly vykonávající justiční orgány za to, že jim předložené důkazy neumožňují dospět k závěru o politickém účelu předmětného EZR, a dále, že samotné členství stěžovatele v organizaci MISA ve světle předložených důkazů nepostačuje k prokázání obavy, že jeho situace v Rumunsku bude nepříznivě ovlivněna z důvodu jeho názorů nebo přesvědčení ... Soud poznamenává, že stěžovatel ve svých podáních nepředložil žádné důkazy, které by potvrdzovaly nebezpečí pronásledování představující tak závažné zacházení, aby dosáhlo prahové hodnoty článku 3 Úmluvy. Stěžovatel pouze tvrdí, že vykonávající justiční orgány dospěly k nesprávnému závěru o tom, že důvody uvedené v rozsudku Aramandei a ostatní jsou dostatečné k stanovení, že mu v případě předání nehrozí pronásledování.

140. Soud rovněž uvádí, že stěžovatel neumožnil vykonávajícím justičním orgánům zjistit, zda byl diskriminován z důvodu svého členství v hnutí MISA, neboť se před vyšetřovacím senátem nikdy nedovolával porušení článků 9 a 14 Úmluvy a na článek 9 Úmluvy se odvolal pouze ve svém třetím žalobním důvodu, aniž by v tomto ohledu rozvinul jakoukoli argumentaci ...

141. Na základě výše uvedeného lze dospět k závěru, že ze spisu vedeného vykonávajícím justičním orgánem ani z materiálů předložených Soudu stěžovatelem nevyplývá, že by mu v případě návratu do Rumunska nadále hrozilo pronásledování z náboženských důvodů. Za těchto konkrétních okolností se Soud domnívá, že ačkoli švédské orgány neměly v úmyslu stěžovateli postavení uprchlíka odejmout, vykonávající justiční orgán po důkladném a úplném posouzení osobní situace stěžovatele, které prokázalo pozornost, jakou věnoval jeho uprchlickému postavení, neměl dostatečně pevný skutkový základ pro stanovení existence skutečného nebezpečí porušení článku 3 Úmluvy, a aby z tohoto důvodu odmítl vykonat EZR.

ii. K nebezpečí nelidského nebo ponižujícího zacházení z důvodu podmínek věznění v Rumunsku

142. Pokud jde o druhou část stížnosti stěžovatele, konkrétně o nebezpečí, že bude vystaven zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy z důvodu podmínek jeho věznění v případě předání, úvahy uvedené v bodech 113 až 115 týkající se podmínek pro uplatnění domněnky rovnocenné ochrany v tomto ohledu platí i za okolností projednávaného případu. Při použití této domněnky v projednávaném případě je na Soudu, aby určil, zda ochrana základních práv poskytovaná vykonávajícím soudním orgánem zde je nebo není zjevně nedostatečná, což by mohlo vyvrátit domněnku rovnocenné ochrany.

143. Ve vztahu k otázce, zda měl vykonávající justiční orgán dostatečně pevný skutkový základ domnívat se, že výkon EZR by znamenal skutečné nebezpečí stěžovatelova vystavení nelidskému a

ponižujícím zacházení z důvodu podmínek jeho věznění v Rumunsku, Soud uvádí, že stěžovatel se před vnitrostátními soudy omezil na velmi obecnou kritiku situace politických odpůrců v Rumunsku, včetně situace ve věznicích, a nikoliv na podmínky věznění v rumunských vězeňských zařízeních, takže vykonávající justiční orgán neměl v tomto ohledu dostatečné důkazy. Pokud jde o důkazy předložené před vyšetřovacím senátem, stěžovatel uvedl, že „mučení a nelidské zacházení je v Rumunsku stále běžné“ a že zpráva CPT z roku 2015 hovoří o „bití vězňů“ ... Rovněž se dovolával porušení článku 3 Úmluvy v důsledku policejní operace, které byli někteří členové MISA vystaveni v roce 2004 ... Před kasačním soudem odkázal na rozsudek Aranyosi a Căldăraru ...

144. Za těchto okolností se Soud domnívá, že popis podmínek věznění v rumunských vězeňských zařízeních, který stěžovatel uvedl vykonávajícímu justičnímu orgánu na podporu své žádosti o nevykonání EZR, který se na něj vztahoval, nebyl ani dostatečně podrobný, ani dostatečně podložený, aby představoval zřejmý důkaz skutečného nebezpečí zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy v případě jeho předání rumunským orgánům (viz obdobně výše uvedený rozsudek Muršić, bod 128). Dále poznamenává, že vzhledem k úloze kasačního soudu, kterému nepřísluší posuzovat skutkové okolnosti, zejména s ohledem na informace, které soudci prvního stupně neměli k dispozici, bylo zbytečné opírat se poprvé před kasačním soudem o rozsudek Aranyosi a Căldăraru ve snaze prokázat skutečný stav strukturálních nedostatků. S ohledem na všechny uvedené skutečnosti se Soud domnívá, že za okolností projednávaného případu nebylo povinností vykonávajícího justičního orgánu vyžádat si od rumunských orgánů další informace o budoucím místě věznění stěžovatele a o podmínkách a režimu věznění, které mu budou vyhrazeny, za účelem zjištění existence skutečného nebezpečí, že bude v důsledku podmínek věznění vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení.

145. Za těchto okolností Soud dospěl k závěru, že vykonávající justiční orgán s ohledem na důkazy, které mu byly předloženy a které, jak je uvedeno výše, nevyžadovaly žádný další přezkum z jeho strany, neměl pevný skutkový základ, který by mu umožnil stanovit existenci skutečného nebezpečí porušení článku 3 Úmluvy a z tohoto důvodu odmítnout vykonat EZR.

iii. Závěr

146. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že výkonem předmětného EZR nedošlo k porušení článku 3 Úmluvy.

III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

(...)

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *Rozhoduje* o spojení stížností;
2. *Prohlašuje* stížnosti podle článku 3 Úmluvy za přijatelné, a zbývající část stížnosti č. 40324/16 za nepřijatelnou;
3. *Rozhoduje*, že ve vztahu ke stížnosti č. 12623/17 došlo k porušení článku 3 Úmluvy;
4. *Rozhoduje*, že ve vztahu ke stížnosti č. 40324/16 nedošlo k porušení článku 3 Úmluvy;

5. *Rozhoduje,*

a) že žalovaný stát má stěžovateli, panu Moldovanovi (stížnost č. 12623/17), zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek podle článku 44 odst. 2 Úmluvy nabude právní moci, následující částky:

5 000 EUR ... jako náhradu nemajetkové újmy;

2 520 EUR ... jako náhradu nákladů řízení;

...

6. *Zamítá* v ostatním návrh na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

(Zpracoval Mgr. Ladislav Kováč, LL.M.)